

ΘΕΙΟΣ

Ο

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ,
ΩΣ ΑΛΗΘΙΝΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΙΔΕΑ.

Δημοσίῳ λόγῳ περὶ βιβλίου

ὑπὸ τῆς

ΑΝΔΡΕΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΕΣΧΕΝΒΑΧΙΟΥ,

Ὁυερδάνε Νωρμάν,

Ἐν τῇ τῶν Νωρμάν Ακαδημίᾳ,

Παλαικώμη λεγομένη,

Ἐνιαυτῷ τῆς Χριστοῦ χιλιεσῶς, ἑξακοσιοσῶς, ὀγδοηκοσῶς
δευτέρῳ, μιλῶς Σεπτεμβρίᾳ ἡμέρᾳ
ἑβδόμῃ.

Τύποις τῆς Ἑρρίκε Μαήρε, τῆς τῆς Ακαδημίας
Χαλκογρῆφου.

Μεγαλοπρεπέστατε Κύριε ΑΚΑΔΗΜΙΑΡΧΑ,

Ευχρέστατε Κύριε ΒΑΡΩΝ.

ἌΝΔΡΕΣ Ἀιδεσιμώτατοι, Νομομαρτέςτατοι, Ἐμπειρότατοι
καὶ Σοφώτατοι

τῆς Θεολογίας, τῆς Νομικῆς, τῆς Ἱατρικῆς, καὶ τῆς Φιλοσοφίας

ΕΞΗΓΗΤΑΙ ΔΕΞΙΩΤΑΤΟΙ,

Καὶ ὀπίλοιπε τῶν περὶ τὰ μαθήματα Φιλοπονέντων Θιάσε
κεδνότατε.

ΩΜΑΙΟΙ, περὶ τῶν συνήσεων τῆς Ἰσραήλ ἀρχι-
ληγόντες, διηγέονται, τὰς εἰς τραυμάτας ἀναγερά-
φουσαι ἐσομῆες, μάλιστα ὀφείλουν σεμνὸν καὶ μέ-
γαν ὅρκον ὁμῶσαι, ὅτι τῷ τρατηγῷ ἀκολοθεῖν
θέλωσιν, ὅποι ἀν βέληται· ὅστις ἐν ἀνδρείᾳ
καὶ δυναμικῇ πρὸς τὰ πολεμικὰ ἀνδρὸς δεόντως
ἀξίως πληρῶται ἐβέλτε, τῷ ὅρκῳ καὶ τῇ ὁμολογίᾳ βεβαίως ἐμ-
μύων, ἐν κινδυνεύμασιν ἀτρεόμετῃ, ἐν χαλεποῖς αἰκλας, ἐν
δυσυχήμασιν ἀκαταγάνιστῃ πῶς πολεμίοις ἀπλῶτασε.

Ταύτην τὴν τῇ παλαιᾷ Ῥωμαίων θεσμοθεσίᾳ ὅκ ἀκαταλλήλως
ἐφαρμόζειν πῶς ἀν ἔχοι πῶς ἐν τῇ τῇ Θεῷ Ἐκκλησίᾳ ὀπί τῆς γῆς
τραυνομῶσι, ἐν ᾗ ἕκαστῃ διὰ μάχης ἐλθεῖν γλιχίμῃ βα-
πτίσματῃ ὀργίοις μυῖσται, καὶ ὅρκον ὁμῶσαι ὀφείλῃ, ὅτι τῷ τρα-
τηγῷ Χριστῷ ἑπείδαι θέλη, ὅπως ἀν ὅδε βέληται.

Ὅσαις ᾗ συμφορᾷς ἡ ἔχ Χριστῷ Νύμφη ἀγαπητοτάτη, ἡ Ἐκ-
κλησία, αἰὲν ἐπιβαλλήται, ἀπαντὶ δὴλόν ἐστιν. Ἐχθιστῇ γὰρ αὐ-
τῆς

τῆς ἀνταγωνιστῆς, ὁ Διάβολος, ἐν τῷ ἔλθῃ εἰς τὴν γῆν, ἔπαιε αὐτὴν, εἰμὴ ἀνατρέψῃ, ἀλλὰ διὰ φθορῆς, μυρίαις δὲ μυρίαις μηχαναῖς δὲ πειρασμῶν, νῦν στρατηγίαις καὶ καταδρομαῖς διαγωνισμοῦ, νῦν ἐκ τῆς ἰσχύος ἐρχομένου, νῦν πικροτάτοις διαγμοῖς κατασκήπτων, νῦν περδοσίαις περσεπύζων, νῦν διὰ Ἀρετικῶν διαφθορῶν, μιαιφάνων καὶ βλασφημῶν διδασκαλίας εἰς ἔμφρον τῆς Ἐκκλησίας ἄγρον, ὡς ζιζανιώδη φυτεργήματα, ἀπερμαίνων.

Τοῖς δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ στρατείᾳ ἐμπελεκομένοις οὐκ ὀκλάζειν ὅτι τὸ ῥαθυμεῖν, ἀλλ' ἀθραύσω καὶ ἀμετακινήτω θυμῷ τὴν μάχην ἐκ χειρὸς σωίσαιθαι, καὶ τῷ στρατηγῷ ἀκολουθεῖν προσήκον, ὅπου ἂν βέληται, εἰς ποσὶν, ὥστε μηδὲ κινδυνεύματα, μηδὲ διώξεις, μηδὲ πονηρολογία, μηδὲ τιμωρία, μηδὲ τὸ ἔχρατον καὶ πάντων φοβερώτατον, ὁ δὲ αὐτῶν, αὐτὰς καταπλήττει.

Ἐν τῇ πεντῇ δὲ Χρυσῇ στρατείᾳ ὡς κυρίως τὴν δρετὴν καὶ τὴν ἰσχυρὴν αὐτῶν ἔδειξαν οἱ ἰσχυρώτατοι πάλαι ἦρωες, οἱ ἄγιοι Μάρτυρες καὶ Πατέρες, ἵππινες μεγίστων μέτοχοι δυσχερειῶν πασῶν εἰς ἔχρατον ἐσήκασιν, ὥστε ὅδε τὶς πολεμίων βέλη, ἐνέδρα, αἰκίσματα, δεσμωνθήρια, ἐμπαίγματα, καὶ παντοῖα βασάνων εἶδη αὐτὰς διὰ τῆς πίστεως διότρεπεν ἡδυνήθησαν· καὶ δὴ μᾶλλον τέτων πάντων ὀλιγώρως ἔχοντες, ἄτρεπτον νῦν μέχρι τῆς ἐσχάτης προῆς ἐπέχον.

Τέτων δὲ οὐκ ἔχρατον ἔχοντες ὁ Ἀθανάσιος, εὐσεβείας καὶ καρτερίας θεόπικτον ἄγαλμα, Ἐπίσκοπος ὢν τῆς μεγίστης καὶ εὐδοκίμωντάτης εἰς σοφίαν καὶ ἰσχυρὴν πύλεως, Ἀλεξανδρείας Ἀρχιεπίσκοπος, ὅτι πᾶσι ἡ ζωὴ διωκεῖται τὴν πάλιν κατὰ τὸ ῥωμαλέον πολεμικόν, δὲ διαβολὴν. Νυνὶ γὰρ δεινὰς καὶ μὴ δικαίας διαβολὰς κατέχευσε, νῦν ὀλεθροῖς δόγμασιν ἔσκυλεν αὐτὸν, νῦν πειρασμοῖς κατέπληξε, νῦν δὲ φυγαῖς αὐτὸν κατέκλασεν. Ἀνθ' ὧν καὶ Ἀθλητῆς δὲ Χρυσῇ κεραυρώσει μάλα ἀξίως προσηγορεύετο· ποσὶν γὰρ ἀναλλοιώτῳ φρονήματι ἠκολούθησε τῷ ὁδηγῷ αὐτῷ, ἔπαιε σιωπῶς δὲ πρὸς ῥάξας ἀνὰ μέσον τῶν πολεμίων ἡγωνίσαστο ἀκινδυνῶς.

Τῆτον πὸ νόν ἔχον, Κύριοι καὶ Ἀκροαταὶ τιμολογεῖσθε, ὡσεὶ
 ΑΛΗΘΙΝΗΝ ΔΟΚΙΜΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
 ΙΔΕΑΝ ἐναρρῆσαί τε ὀπιδείξω, ὅς μεγάλη σάλπιγξ τῆς ἀληθείας
 πᾶσι πῶς πρὸς ἡμᾶν Ὁρθόδοξοις, Ἀθλητῆς ἀναμάρτητος τῷ Σε-
 βαστῷ Κωνσταντίνῳ, Προδολῇ ἣ τῇ ἀληθείᾳ τῷ Θεοδωρῇ τῷ λέ-
 γεται.

Πρότερον ἣ, ἢ πρὸς τῶν λόγον ποιήσω, πρῶτον ἢ ἄμετρον
 τῆτον ὡκεανὸν Διακλυμδήσω, αἶτημα θέλω ποιῆσαι παρ' ὑμῶν,
 Κύριοι καὶ Ἀκροαταὶ, ἵνα μετ' ἐμὲ ἢ ἀσπίδι ὑμῶν Φιλανθρω-
 πία, ἢ καταχαρίζηται εὐμνῶς τῷ βασιλεύοντί μου λόγῳ, ὅπως,
 ὡς πῶς ἐλπίσιν ἐπέτρην ἐμὲ ἥποι ὑμῶν ὀφθαλμοὶ, ἔτος αὐτὴς τῇ
 Φιληθείᾳ ὑμῶν βεβαιῶτε, καὶ πᾶς φρένας ὑμῶν πῶς ἐμὲ λόγοις,
 ὡσεὶ ἐπιδέσμοις, σιμώπητε.

ΠΑΝΤΑΧ' εἰςισμῶν ἐσὶν ἄλλοτε, Ἀκροαταὶ, ὧν μεγάλα ὀνό-
 ματα ἀθανάτοις αἰῶσι συμπαραεκτείνειν θέλω, ἐγκωμίων ἀρχιεσ-
 τῶν τῇ τῇ πατέρων καὶ πατρῶν εὐχρίας καὶ δρετῆς. Καὶ εἰσιν, οἱ
 πῶς πᾶς πρῶτον τῇ εὐδαιμονίας εἶναι ὄντα. Ἡ μὲν φύσις ἐξ ἀγα-
 θῶν ἀγαθὰς γυνᾶν πέφυκε, καὶ γονεὺς, δρετὴ πρὸς ἔχοντες, ὀπι-
 πλοῖσιν πᾶς τῇ δρετῶν ἀπέρματα εἰς τὰ πᾶς Διαπύμασιν· ἐπεὶ
 ἐν πρὸς τῇ ἀγίᾳ Ἀθανασίᾳ γυνήσονται εἰς τῇ συγγραφεῶν π
 ἔγραψε, διόπερ ἀναγκαῖόν μοι τῇ πᾶς παρελθεῖν, πεπεισμένῳ
 μετ' ἀγίᾳ Ἱερωνύμῳ, ἐκείνον πρῶτον πρὸς τῷ Θεῷ, ὃν ἐχ ἢ τῇ
 γυνὴ λαμπρότης καὶ τῇ γυνεὶς ἀξίωμα, ἀλλ' ἢ πρὸς πᾶς Θεὸν ἐν-
 βια, πῶς, καὶ βίῳ, μὴδὲν εἰς κατηγορίαν ὀπι φερίμῳ, ἐγκω-
 μιάζῃ, καὶ μίνῳ ἐμπροσθεν τῇ Θεῷ εἶναι ἐλευθερίαν καὶ ὑψίστην
 εὐχρίαν, μὴ λατρεύειν πῶς ἀμαρτίας, καὶ ἐκ τῇ δρετῶν ἐκφαι-
 νεσθ.

Οὐδὲ μὲν καὶ πρὸς τῇ ἀγίᾳ Ἀθανασίᾳ Πατρὶ ὀπι πᾶς μη-
 κύνειν γνῶμῳ ἔχω, καὶ πᾶς γε ἡμερσίῳ λόγῳ ἐνωμῶν, πᾶς
 Α 3 αἰλλᾷ

ἀλλὰ τηλικαῦτα τῶ ἀνδρὸς ἐπαίνοισι δελεῦν μὴ νομίζω, (ὅτι καὶ, ὡς καὶ ὅση ἡ Ἀλεξάνδρεια Ἀιγύπτῃς ἢ, ἀπαντὶ Φανερὸν εἶναι ἡγε-
μα) ἀλλὰ πόσῃ τὰδε ἢ, Χριστὸς ἐδείκνυ, ὃς σὴν πρὸς τῆς παγκο-
σμίας διωασίας ἔχων, ἀδελφον, καὶ ἀσχημον κώμῳ ἐν χώρῃ πατερί-
δου, εἰς γῆρεσιν ἐξελέξατο.

Μενῶν γε ἕως μοι ὑπὲρ ἄλλων σεμνὸς καὶ ἐνδοξος εἶναι δοκεῖ,
ὃς Θεῷ πεπιθῶς, τὰ τῷ ἀνθρώπων ὑπέρτατα, ἀνευ πσάτων ὀργά-
νων, ἰδίαις δρεπταῖς προσέλαβε. Καλὸν γὰρ δὴ, ἔγω παρῶσεν, ὡς
μηδενὶ μηδὲν ὀφείλῃς· ἔγως καταυγάζειν ἀλλὰ, ὡς αὐτὸς μηδὲν
αὐγῆς καὶ λαμπρότητος παρ' ἄλλων δανείζῃ.

Ταῦτα ἢ παλαιῶν, ὧν αἰεὶ ὁ σφὸς ὀλιγώρως ἔχῃ, νυνὶ πᾶ-
ντων μέγιστον καὶ κυριώτατον τῷ εἰρημνῶν ἐρχομαι φράσων, καὶ
θησαυρὸν πλάττει παρῶσεν λαμπρότατον ἀνόγων, μετρημνῶσεν
τ' ἀληθῆ καὶ θῆα χεῖματα, ἀπαντα αὐτὸν πῶς ἀγαθοῖς ἐράσμιον,
πῶς μοχθηροῖς φοβερόν, πῶς ἀμφοτέρους θυμαῖσιν ἐπίσησεν.

Ὡς δὲ ἢ ἐν παρῶσιν ἀγαθοῖς τὸ εὐελπὶς ἔχῃ ἡγεμονίῃς θερισμῶ
προφαίνεται· ὁμοίως ἐν τῷ ἀγίῳ Ἀθανασίῳ ἐξ ἀπαλῶν (τὸ δὴ λε-
γόμενον) οὐχῶν, καὶ ἐν τῇδε τῇ ἡλικίᾳ τὰ ἤγεα σεμνὰ, ἀρμόδια καὶ
Φιλανθρώπινα ἐνεφανίζετο. Οὐμὸν γε μὲν εἰς ἄκρα ὀπιφορον καὶ

Sozom. l. 2. c. 16. ἐν παιγνίῳ ἔδειξε· τῶν γὰρ ὁ Ῥεφινὸς Φησι, κομιδῇ νήπιον ὄντα,
παίζειν σὺν ἄλλοις ἡλικιωτάς ἱερὸν τι παίγνιον· (τῷ τῷ ἡμῶν
μα ἱερῶσυνῃς καὶ ἐκλογῆς τῶν ἱερῶν ἀνδρῶν) ἐν δὴ ἐν τῷ παι-
γνίῳ τέτρω, Ἀθανάσιος μὲν τῆς ὀπισκοπῆς ἐκκληρῶτο πᾶν θρόνον·
τῶν ἢ ἄλλων νέων ἕκαστος ἢ πρὸς πρὸν, ἢ ἀλάκον ἐμμεῖτο· ταῦ-
τα δ' ἐπαίζον οἱ παῖδες κατὰ πῶν ἡμέραν, ἐν ἢ ἔμαρτυρος καὶ ὀπι-
σκόπος Πέτρος ἐπεπλεῖτο μνήμη. Τότε δὲ καὶ Ἀλέξανδρος, δοκι-
μώτατος ὀπι λόγῳ, ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπος, ἀλαβάνων,
ὄρα τὸ γινόμενον, καὶ μεταπεμφάμενος τὰς παῖδας, ἐπυνθάνετο
παρ' αὐτῶν πᾶν ἐν τῷ παιγνίῳ κληρωθέντα τόπον, (ἐκαστῷ προμη-
νύεσθαι πᾶσι ἔχῃ γεγονότος ἐγγασίμου.) Μετὰ ταῦτα ἐκέλευσε
τὰς παῖδας ἀγαθὸς εἰς τὸν ναόν, καὶ παιδείας μεταλαμβάνειν, ἐξ α-
ρίτως ἢ τὸν Ἀθανάσιον. Καὶ αὐτὸν ὁ Ἐπίσκοπος ἀγνώσκει ἔγως
ἡγά-

ἡγάπησεν, ὥς τε αὐτῷ αὐτὴ ὑπογραφίως ἐχρήσατο· πόση ἡ πίστις καὶ περὶ αὐτῆς, εὐαρμοσία καὶ φρονήσις, καὶ τέλος πολυδερκεία καὶ δεξιότης τὰ εἰς αὐτὸν ἡκόντα ἐποίησεν, ὥς αὐτὸν ἐν τελείᾳ γηρόμῳ ἡλικίᾳ, Διάκονον ἐχειροτόνησε.

Κατ' ἐκείνην δὲ καιρὸν ἡ δὲ Χρυσὴ ἀμπελὶς σφόδρα καταπεπύρηται ὑπὸ δὲ ἀγριωπίας λύκων, Ἀρείων λεγόμενων, ἀνθρώπων, μηδενὸς τιμῆς, ὃς κατὰ δὲ Χρυσὴν τὴν μιαν καὶ βλάσφημον αὐτῇ γλῶσσαν ἐκίνησεν· ἔτι δὲ ἐν, καὶ ἀκόλῃσι αὐτῇ ἀδειαν εἶναι νομίζοντες ποιεῖν, ὅτι βεληθῶσι, πρὸς τὴν αἰληθινὴν πίσιν ὁκλαζόντες καὶ τῆς ὑγιαίνουσας πίστεως ἀλλότιστα δόγματα διασείρουσι. Καὶ ἐνταῦθα ἐπείσθηκε τὰ πρᾶγματα, ὥς ἐ μόνον δὲ πλῆθος θυμὸν θανατηφόροις φαρμάκοις διέφθειραν, ἀλλὰ καὶ τὴν δυναστευόντων οὐκ ὀλίγους τῇ κακοδοξίᾳ ἀιχρότητι ἐμίαναν.

Περὶ ἐκείνης δὲ τῆς Ἐκκλησίας χάσματ' ἔπυκνάνθη· ὁ Κωνσταντῖνος, θερμὸς εἰς τὴν εὐσεβείαν, ἐμπυρυσμὸν γηρόμῳ δόσσειν ἔπεισεν, καὶ ἔγραψεν Ἰππολύτῳ πρὸς τοὺς Πατέρας Διακρινόμενους, ἐν ᾗ αὐτῆς εἰς ὁμόνοιαν προσέτρεψεν.

Ἐπεὶ δὲ ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς ἐλπίδος ἐξέπεσε, καὶ ταύτῃ τὴν νόσον θροῦνεν οὐκ ἡδυνήθη, ἀλλ' ὁλέθριον ἔδει ἐμπυρυσμὸς εἰς τὴν δὲ Χρυσὴν Ἐκκλησίαν καθ' ἡμέραν αἰὲ μᾶλλον κατέσκηψεν, ἕως, ὥς πασῶν τῆς ἀνατολῆς Ἐκκλησιῶν καθήψατο, ὁ Σεβαστὸς Σινώδον οἰκονομικὴν ἐν τῇ Νικαίᾳ, πλεονεχία κατὰ τὸ Βυθιωτὸν ἔθνος, σινωκρότησε, καὶ Ἐπισκόπους ἐκκλησιῶν ἀπασῶν, ἐκ τῆς Ἑυράτης, Λιβύης τε καὶ Ἀσίας γράμμασι πρηπτικῶς σινωκάλεισεν, ἵνα περὶ δὲ Ἀρείων δόγματ' ἀνάγκησιν ποιήσωσιν· ἐν ᾗ τέστις καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ὃς πολυετής καὶ παλαιὸς ὢν, πρὸς Ἀθανάσιον ἱγὺς Ἰππολύτῳ Νικαίᾳ, σινωγωνιζόμενον αὐτῷ ἐκεῖ, ὅτι ἡ Σινώδ' σινωκροτέατο.

Καὶ τῇ τ' ἰσχυρῶς ἐπίσθεν ὁ Ἀθανάσιος, καὶ ἐ μόνον ἐν ταύτῃ Ἰπποκυνδύῳ τῶν πρᾶγματων καταστάσει, ἀλλὰ καὶ ἐν πίστι περὶ κλημνίᾳ βίᾳ ὁδῷ ποσὸν ἑαυτὸν ἔδειξε δὲ Χρυσὴν ἀδελφικῶς, ὥς μηδ' ἀπειλαῖς, μηδὲ κολακείαις, τῆς ὁδῆς ἀφίστηκε.

καὶ

Καὶ μὲν πάσας συμφορας, Διάβολας, Φυγας, ἐνέδρας, ἀπε-
χθείας καὶ διώξεις ἐπιδείξας θυμῷ ἀνείχετο, ὡς μετὰ τὰς Ἀποστό-
λους εἶπεν τὸ Ἐπισκόπον ποταυτα κινδυνεύματα ὑπομείναι ἀναγνώ-
σκηται.

Sozom. l. 2. Τὸ μὲν πρῶτον πρὸς ὧν ὑπερβαλλόντως σεμνοφανὲς ἔω· Ἀνα-
c. 16. γράφας γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἐκ τῆς Σινώδης,
Theodor. ἡ πολλὰ χρόνον διεληθόντων, μέλλων τὸν βίον μεταλλάσσειν, Διάδο-
l. 1. c. 26. χον αὐτῷ κατέλιπεν Ἀθηναίον, θείας πρὸς αὐτὸν ἐπὶ αὐτῷ ἀγα-
γῶν πλὴν ψῆφον. Τίς ἔποίησεν ὁ Ἀθηναῖος; ἄρα οὐκ ἐπιθυμη-
κῶς πλὴν πικρῶν πρὸς ἑαυτὸν; ἄρα οὐκ Ἐπίσκοπος, πρὸς τὰς ἑ-
Ἀθηναίους δεισιματίας κεκαμμένον, ἀντιτείνοντα Ἐκκλησίᾳ αὐτὸν εἰσά-
λασεν; ἢ κίε πάντων! Αὐτὸν γὰρ, Φασί, δεσμὸν ὑπονοῆσαι,
ὅτι οἱ Ἀρειανοὶ πῶς ἐν τῇ Νικαίᾳ ὑπὸ τῇ Σινώδῃ δεδογμένοι ἐκε-
ῖθεν οὐκ ἠδυνάσθη, ἀλλὰ μειζότερα διωκόμενοι αὐτῶν Αἰρεσις κατέ-
σκηψε. Δὲ τῶν νῦν καὶ μετ' ἡμέραν τλαιπωρῶν, τῶν τοῦ
Φορτίου ὁποφορτίζεσθαι ἐπαύσατο· μέγας δὲ τῇ ἑ-
Ἀλεξάνδρῳ σεμνότητι νεφελεγεῖον (ὃν λέγει, Φασί· Ἀθηναῖοι, νομίζεις
ἐκπεφηνῆσαι; οὐκ ἐκφύζει) τὴν πρὸς αὐτὸν ἀνέλασε, καὶ αὐτῷ
πλὴν ὀπίλοιπον τὴν ζωῆς, οὐκ οἶδα, κωμῶδιαν ἢ τραγωδίαν εἰσή-
λυσεν.

Μόλις γὰρ ἐν αἰξιώματι τέτω ὑπάρχοντι Ἀθηναῖοι, αὐτί-
κα κηρυκτικὰ καὶ δαιμονιώδεις διωκόμενοι ὅπλα πρὸς ἰσχυρώτατον ἀ-
θλητὴν ἄρα οὐκ ἤρξαντο, καὶ πρῶτον μὲν βέλτε· ὁ Ἀρειανὸς αὐτῷ
πῶς ἀπολέτοις αὐτῷ εἰς αὐτὸν εἰσέβαλε, σῆματι κεραυνίῳ ἀφελόν-
τος· κάπερ δίκην, ἐμπίπτον, καὶ πρὸς αὐτὸν ὀπίλοιπον, Ἀθηναῖον
λάθρα καὶ δολερῶς χειροτονέμενον γεγονέναι ὀπίσκοπον· αὐτὸν δη-
πε πρὸς ἑαυτὸν εἰς Ἐκκλησίαν ἀναχωρῆσαι, καὶ δύο ἐκ τῶν Ἀθη-
νῶν Ἐπισκόπους εὐρίσκοντα, θυρῶν βεβαίως κεκλεισμένων, πλὴν χει-
ροτονίαν καταπαύει.

Ὡς τὸ βδελυροτρόπος κακίας· ὡς τὸ βλάβης ἀναρρήτης· ὡς τὸ π-
ρατῶν, εἰς τὰ τῆς γῆς ἔχματα ὁποσείλεσθαι ἀξίον· ἐχὶ ἡχμῶνισαν
μιαρῶνται οἱ συκοφάνται ἀνθρώπων ἀκακίαν διελέγχεον; ἐχὶ ἐφελ-
ξαν

ξαν ἀλάστορες αἰσχροτάτοι ἀνδρὲς σεμνότητι ; ἐχὼ ὠκνησαν ἔμφυ-
χα Διὰ βόλῃς ὄργανα ἐξ ἀπατάλας σῶματ' ὀδοπῆειν, αὐτὸν λά-
θρα καὶ δολερῶς ἀρπάσαι τὴν προσωπίαν, ἢ πάσῃ μηχανῇ ἀπέκλινε,
καὶ ἀβέλῃτ' πελευτῶν ὑπεδέξατο ; Ἀλλὰ, τὸ λέγω, αἰσχυρῆσθαι
αὐτὰς, οἱ Διὰ αἰσχροτάτῳ ἔλαιοδορεῖσθαι Ὀπτιμίας μηδὲ τὰς τῶ
ἀνθρώπων λόγους, μηδὲ τὴν αἰώνιον ἀπμίαν, μηδὲ τὰς τῶ Ἐυρυ-
δων αἰτομίας δάδας ἐφσέθησαν ;

Ἐπεὶ ἦ ὁ Ἀθανάσιος ἐψὲ τῇ Διὰ βόλῃς κρείττων ἐδείκνυτο (ἐγ-
κοιτῆς γὰρ τῇ Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας ἡρόδοτος, Διὰ πύρας ὑ-
περ τῇ ἐν Νικαίᾳ πίσεως ἡγωνίζετο) τότε δὴ οἱ περὶ τὸν Ἐυσέβιον
σπαρτὴν ἐπέθεντο, Ἀθανάσιον μὲν ὅτι παδῶν ποιῶντα, Ἀρείον ἦ, εἰς
τὴν ὑπερορίαν ἐκπεμφθέντα, καταγαγεῖν εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν.
Ἀνέπεισαν ἐν τὸν Ἀρείον, ἵνα βιβλίον συμπάξας, τῷ Σεβαστῷ Ὀπι-
στώπῃ, ὅτι μὲν ἀνεφρόνησε. Καὶ τῶτον κατὰ τὸν ἑξαπατηθεὶς
ὁ Σεβαστὸς τὸν Ἀρείον ὅτι τὴν Ἀλεξανδρείαν ἐξέπεμψεν, ὁ οὖν Socrat. l. i.
ἦ Ἀθανάσιος, τῇ πανέργημα καὶ τὴν κακοποιίαν ἀνδρὲς γινώσκων, c. 20.
αὐτὸν ὡσεὶ λύκον εἰς τὴν ποιμνίον ὅτι εἰσέφηκεν.

Ὡς περὶ γὰρ οἱ Φρέξιον πῆ καρπεῶν ἐξελεῖν βεβληθέντες, ἐπει-
δὲν ἄλλως ἰδῶσι δυσπερίστον καὶ δυσάλωτον, ὅτι τὴν τέχνην χω- Naz. de
ρῶσιν, εἰτά πῃ, χρήμασιν ἢ δόλῳ τὸν Φρέξαρχον ὑποσάδουσιν, laude
ἔτως ἤδη αἶνε πῶς καὶ τῇ Φρέξῃ ἐκρίθησαν· εἰ βέλῃ ἦ, ὡς περ Athan.
οἱ τῷ Σαμψῶνι Ὀπιβελεύσαντες, τὴν κόμην περὶ τὸν, ἐν ἣ τὴν
ἐργῶν εἶχε, περὶ ἐλόντες, τὴν καὶ τὴν ὑπὸ χεῖρα τὸν κερτὴν ἔλαβον,
εἰτ' ἐνέπαιζεν, ὅσα βελομύοις ἢ, τῇ πρὶν ἔσθ' ἀνδρὸς διωασίας ἀν-
τίρροπα· ἔτω καὶ οἱ κατ' ἡμᾶς ἀλλόφυλοι τὸ ἡμέτερον κράτ' ὅτι
παδῶν ποιησάμενοι, καὶ τὴν δόξαν τῇ Ἐκκλησίας ὀδοκίεραντες, ἔτως
ἤδη τοῖς τῆς ἀσεβείας ἐνετρυφῶν δόγμασι καὶ πράγμασι.

Διὰ τῶτον ὁ Σεβαστὸς καὶ τὴν συγκροτῶν Συνοδὸν ἐν τῇ Τύρῳ,
ἐν ἣ τῷ Ἀθανασίῳ πάλιν αἱ τῶν ἐναντίων Ὀπιβελῶν ἀνεκίνεον πρά-
γματ' αἰ, καὶ μῖστος ὡς τῷ Ἀυτοκράτει κατεσκευάζον, καὶ κα-
τηγόρων ἐπέγειρον σμῆντος, καὶ πέντε μέγιστοι βέλη εἰς αὐτὸν ἐνέ-
βαλον, ὅτι ῥα μυστικὸν πτήριον συνέτριψεν, ὅτι γυναικὰ πῶς,

(ἢ δὲ αὐτὸν ἀπολαύειν ἕνεκα δέδωκε,) νύκτωρ ἄκυσαι συνδιέφθειρεν, ὅτι καὶ τὰ πελώνια κατὰ τὴν Ἀιγυπτον ἔσθην, ὅτι πὺν Ἀρσένιον Ἐπίσκοπον ἀπέκτεινε, καὶ τῇ χειρὶ αὐτῆς πρὸς τὴν μαγείαν ἐχρήσαστο, ὅτι τῇ Ἐσβεσῶν ζωῇ ἐνέδρας ἔθηκε. Καίπερ ὅτι πᾶντα πάντα ἰσχυρῶς ἀπεσκευάσματο, καὶ ἀκακίαν αὐτῆς ἐναργῶς ἀνέδειξεν, ὅμως ἔπειτα καρχαλεοὶ οἱ λέοντες μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς αὐτὸν ἐφωρμήθησαν.

Theodor.
l.1.c.30.

Τί ὅτι πότε ὁ ἅγιος ἡμῶν Πατὴρ ἀνὰ πρῶτον; ποῖ τρέπηται; πῶς θηροκαλῆται, ποσῶν ἐξορμώντων λεόντων αἱμαλέας θηρῶν Φάρυγγας; Μηδεμίαν εἶχε τὴν τῆς σωτηρίας ὁδόν; μηδεμίαν, χωρὶς μιᾶς, ἵνα δηλαδὴ Φυγῇ τὴν ἰδίαν σωτηρίαν περιζήται· ὁ καὶ ἔπραξεν. Εὐσεβὺς γὰρ ἔκ τῆς καὶ Ἐκκομηδείας ὀπισκοπίας, καὶ τῇ ἀμφ' αὐτῆς δαΐσας σκαιωρίαν, πρὸς Κωνσταντῖνον, ἐν αὐτῇ ὁπὶ τῆς γῆς ἄστυον, ἐφυγεν, ἐν ᾧ τῷ Φεύγειν, ὑπὸ τῆς Σιωδὸς κατεκρίθη.

Theodor.
l.1.c.31.

Μηδὲ τῷ πρὸ ἄστυον πολὺ χρόνον ἐλείπετο. Κωνσταντῖνον γὰρ, τὴν τῶν ὀπισκοπῶν Ἀρειανῶν περὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἀποθέσεως δυσαναχετῶν, ἐξ ὑπαρχῆς Σιωδὸν εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν συνεκάλεσεν· ἀλλ' οἱ Ἀρειανοὶ αὐτὸν ὁπὶ δεῦπρον διέσυρον, καὶ ἔφασαν, Ἀθηνάσιον τῷ Σεβαστῷ ἡπειληκέναι τὴν σιτοπομπήν κωλύσειν.

Ὡς ἀνήκεστον πανέργημα· ὡς γλῶσσαι, ἐχιδναίῳ Φαρμάκῳ καταρρέομαι· πᾶς πέλος ὑποστήσεται ἡ ὑμῶν εἰς τὸ ὑβρίζεσθαι ὁπτιυμία; ἐν ποίῳ πέλος τῶν κακῶν βαθμῷ παύσασθε, ὡς ἀθέμιστοι!

Τί ὅτι ὁ Ἀυτοκράτωρ ἐποίησεν; ἔμνησεν ἐκ τῆς ὁρῆς ἐκπαθῆς, ἀλλὰ καὶ μηδὲν τῶν κατηγοριῶν καὶ ἀγώνων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τέλει ὁρῶν, εἰς τινα πόλιν, Τρέβερν τῆς Γαλλίας λεγομένην, Ἀθηνάσιον ἐξωστρέφισεν· καὶ ἐπεὶ ἔτι δύο καὶ μῆνας πέντε διέτριψε πρὸς τῷ Μαξιμίνῳ, Ἐπίσκοπῳ, τῷ βίῳ ἀδιαβλήτῳ ἐλάμβανεν, ὅς ἐστι μόνον ἀμφιλαφῶς πρὸς Ἀθηνάσιον ὑπεδέξατο, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐτῆς συμφορὴν παρεμυθήσατο. Πόσῳ ὅτι θυμῷ φορτικώταται τῶν χειμῶνα

Theodor.
l.2.c.1.

μῶνα ὑπέμεινε, καὶ πόσῳ ἔδειξεν καρπερίαν, ἔνθεν προφανές ἐστιν, ὅτι ἐν ἐκείναις τῆς συμφορᾶς εὐχαριστικὰς ὕμνους ἀνέπεμψε τῷ Θεῷ, καὶ μετὰ τὴν παρρησίαν τὰς τῷ Δαυὶδ ἔλεγε· Κύριε, Φαί-
σμός με καὶ σωτήρ με, τίνα φοβηθήσομαι; κύριε, ὑπερασπί-
σθης τῆς ζωῆς με, ὅσοι τίνε δειλιάσω;

Τοιαύτῃ τῇ Ἀθανασίᾳ πάσχοντι, Ἄρει ἐχώρησεν ὑπὲρ τῶν Ἀλε-
ξάνδρειαν, ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ πάλιν τὸν Ἀυτοκράτορα ἐπλεονέκτη.
Βασιλεὺς μὲν, δοκιμῶν τῇ Ἀρείᾳ ποιήσας βεβηθῆναι, ἤρώτα αὐτὸν,
εἰ ἐν ποῖς ὁροις σοιχῇ τῇ ἐν Νικαίᾳ Συνοδῷ· ὃ ἡ μηδὲν ἀναβαλλέ-
μεν, ἐπὶ αὐτῆς ὑπέγραφε, πρὸς τῆς πίστεως ὁμοθυμῶν σφί-
σαιμεν· καὶ Σεβαστὸς μὲν Ἰουλιανὸς, ὅρκον ἐπέφερεν· ὅδε καὶ
τὰ τοιαῦτα σφίξαι ἐποίησεν. Ἄρει γὰρ ἐν χάριτι δόξαν, καὶ εἶχε,
ὑπὸ μάλης ἔφερεν· ὥμοσέ τε, ἀληθῶς ὥδε φρονεῖν, ὡς γεγραφη-
κε· μηδὲν ἥτιον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀνελήφθῃ βδελυρώμενον τόδε τῇ
Ἐκκλησίᾳς καρκίνωμα.

Ὡς τρεῖς Θεοί! μέχρις ἃ τὸς αὐτοῦ ἀναισχυντίαν καὶ πνη-
ρίαν καρπεῖς, μέχρις ἃ οἱ μοχθηροὶ τῇ μακροθυμίᾳ σὲ ὀπι-
σχεῖνται; Διὰ τί ὑπὲρ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι μεμιασμένοις τέτοις
ἀνθρώποις ἡ ὑπὸ τῆς πανουργίας δίκῃς ὡς δητὰ ταμι-
εῖς; Ἀλλ', ὅτι ἐπὶ ταμιεῖς· ὡς γὰρ ἐξηλθεν ἐκ τῆς βασιλικῆς
αὐλῆς ὁ Ἄρει, ἐδορυφορήθη μὲν ὑπὸ τῇ ἀμφὶ Ἐυσέβιον διὰ τῆς
πόλεως, περὶ τῆς τε καὶ, καὶ ἐπεὶ ἐγγύς τῆς καλεμένης ἀ-
γορᾶς τῇ Κωνσταντίνῃ, ὅπου ὁ πορφυρὸς ἰδρυτὴς κίων, Φόβος ἐκ τῆς
συνειδότος κατέχευε τὴν Ἀρείαν· σὺν τε τῷ Φόβῳ τῇ κοιλίας ρεῦσιν
ἐκινεῖτο· πυθόμενος τε, εἰ τίς ἀφεδρώνει ἐγγύς ἡ, μαθὼν τε, εἶ-
ναι ὅπου ἐκ τῆς ἀγορᾶς τῇ Κωνσταντίνῃ, αὐτόθι ἐχώρησε· λαμβάνει
ἐν λειποθυμίᾳ τὸν ἄνθρωπον, καὶ αἷμα τοῖς ἀσχετοῖς ἡ ἐ-
δρα τότε ὡς αὐτὴ ἐκπέπλη, καὶ αἷμα τῷ πλῆθει ἐπακαλεῖται,
καὶ τὰ λεπτὰ τῶν ἐντέρων· σπένδοντι τὸ αἷμα αὐτῷ τῷ πλῆθει τε καὶ
τῷ ἡπαι, αὐτὴν ἐν ἐπιθήκῃ.

Οὕτως ὅτι αἰὲν κατέχευε ἡ τῇ Θεῷ ἐκδίκησις, ἀλλὰ χρο-
νίας ἐχθρὰ μεταβολὰς, καὶ ἡττοῦ ἐλπίδος ὑποστήσας σιωπηρῶ

ποδὶ ὀπφοῖται τῆς μέγιστῃ καὶ ἀνοσιώτατῃ ἁμαρτημάτων ἁμαρ-
τάνυσιν.

Ἀλλ' ἀφ' ἡσυχίας τόδε πανέργημα, αἰωνίοις τε τῷ Ἐυμνίδαν μά-
στιξιν ἀναταξόμεθα, καὶ ὅτι τέταρτα τὰ τῷ Ἀθανασίῳ γεγόνετα ἐξετά-
σμεν.

Theodor. Ὁ ἦ, εἰ καὶ ὑπὸ τῷ Κωνσταντίνῳ εἰς τὴν ἐποκοπὴν ἀποκα-
l. 2. c. 1. ταδοῦν ἀδυνατῶν, καίπερ πολλοὶ ὑπὲρ τῷ ἐπανόδῳ αὐτῷ ἰκέτευον,
ὅμως ἐπειδὴ ὁ Σεβαστὸς, καὶ προσέτετο, μὴ κατακαλεῖσθαι τὸν
Ἀθανάσιον, ὥστε εὐσεβῶς καὶ ἐκκλησιαστικῇ κρίσει καταδικασ-
μὸν, μηδὲν ἡττον ὁμῶνυμι τῷ Πατρὶ πάντες, ὅς τῷ πρὸς ἐσπέρ-
αν Γαλατῶν ἦρχεν, ἐπέτερεψεν αὐτῷ τὴν ἐπανόδον, γραφῶς πρὸς
τὸν Ἀλεξανδρέων λαόν. Κατὰ ταύτην δὲ Σεβαστὸς γραφὴν τῷ ἐπα-
νόδῳ τυχόν ὁ Ἀθανάσιος, τὰς κατ' Ἀγιοτήν ἐκκλησίας διείπεν,
καὶ αὐτὸν πάντες ὑπερασμιῶς ὑπέλαβον, ἀσπὶ, χωρητικὸν εὐ-
χρηστὸν, καὶ πολλοὶ ἄλλοι, μόνες ἦ τὰς τῷ Ἀρείῳ μανίας θιασώτας ἐπα-
νελθόν, ἐλύπησε.

Καθάρπερ ἦ ὁ Χεῖμαρρὸς, εἰάν κωλύμασι καὶ ἀνακοπῇς ὀπ-
φύοντο ἐν ρείθρῳ, ὥστε ἐν δεσμωτηρίῳ, κατεχρημύσθη, εἴτα ἦ πο-
ρείαν εὐρίσκων, πάντα σύρῃ, καὶ πάντα ὡρᾶ φέρῃ· ἔτιωσ ὁ Ἀρειαν-
οὶ, ἐπειδὴν ὀπφύοντο κωλυόμενοι τῷ δὲ Σεβαστῷ ἀξιώματι, μη-
δὲν εἰς Ἀθανάσιον περᾶν ἐδιώκοντο· ἐπεὶ ἦ Διόδοτος τὸν Κωνσταν-
τίνον πολιορκήσαντες, γνώμην καὶ πόρον ἐυρόντες, δι' ἧς τὴν δυσω-
δίαν αὐτῶν εἰς τὸν ἀναίσιπον Ἀθανάσιον ἐξεμῶνται, μὴ μόνον ὅτι
Theodor. πόλεως αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ ὅτι πάσης Ἀνατολῆς ἐξέβαλον. Προμα-
l. 1. c. 28. θῶν γὰρ τὴν ὀπφελῶν, ὑπεχώρησε, καὶ εἰς τὴν δύσιν ἐπορευθῆ
πρὸς Ἰσλίον, τὸν τῷ Ῥώμῃς ὀπίσκοπον.

Ταῦτα ἦ Διανοῦντες οἱ περὶ τὸν Εὐσέβιον, τὰς κατὰ Ἀθανασί-
σιωτικαίας συκοφαντίας ἀφῆκαν· ὁ ἦ Ἰσλὶος τῷ τῷ ἐκκλησίας ἐπὶ-
μύσθη νόμῳ, αὐτὸς ἐλθὼν εἰς τὴν Ῥώμην ἐκέλευσε, καὶ τὸν θῆσον
Ἀθανάσιον ὡς τὸ κελύκειον ἐκάλεσε, καὶ ἔτ' ἡμῶν ἐξώρμησεν, εὐ-
θύς τὴν κλήσιν δεξάμενος· οἱ ἦ τὸ δρᾶμα γνόντες, ὡς καὶ σιωπε-
φεικῆς, εἰς τὴν Ῥώμην οὐκ ἀπῆλθον, εὐφώρετον εἰδότες τὸ ψεῦ-
δος.

δⲉ - ἐν τῷ τῷ, ἐρεζοδόλῳ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀλάστορες, οἱ, ἔρη-
μα πὰ πρῶτα θεασάμενοι, λύκον αὐτοῖς ἀντὶ πικρῆς ἐπέστησαν.
Γρηγόριος ὁ τῷ τῷ ὄνομα λῷ, ὅς ἐξ ἔτη τῷ θηρῶν ἀγελῶν ὠμότερον Sozom. l. 3.
τῇ πρίμῃ χροσάμενος, δίκας ἔπρε τῷ πονηρίας, ὑπὸ αὐτῶν πικρῶς c. 5.
Διαφθορεῖ τῷ πρῶτα.

Ὁ ὅς Ἰᾷλῳ, ἰδὼν τὴν τῷ Ἀθανασίᾳ ἀβλαβίαν, γραμμασιν ὡ- Idem l. 3.
χύρωσεν αὐτὸν, καὶ ἵππῳ τῷ Ἀναπολίῳ ὀπισθέλκε· ὁ ὅς ἀναζεύχας c. 7.
ἐκ τῷ ῥώμης, καὶ πῖς τύποις Ἰᾷλῳ τῷ ὀπισκόπῳ πεποιθώς, τὴν ἑαυ-
τῷ Ἐκκλησίαν καταλαμβάνει. Αὐτῷ ὅς εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν εἰ-
σίσιντ, εἰσὶς ὑπὸ τῶν Γεωργίᾳ τῷ Ἀρειανῷ ἐγέρτο, καὶ ἐκ ταύ-
της Φασὶ παραχρᾶς καὶ Διαφθορᾶς ἀνθρώπων γερονέαι· οἱ ὅς Ἀ-
ρειανίζοντες τὴν βλασφημίαν, καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐγκλημάτων ὀπὶ Ἀ-
θανάσιον ὡς αἰτιον ἀναφέρουσι· τέτοις ὑπαχθῆς ὁ Κωνσταντῖνος,
ὅς ἐξορίσας μόνον, ἀλλὰ καὶ σφαγῆναι τὸν θεῖον προσέταξεν
Ἀθανάσιον.

Διὰ τῷ τῷ, νυκτὸς ἡδὴ ἔσης, Σεβαστιανόν τινα ἐξέπεμψε στρατη- Athanas.
γὸν μετὰ στρατῶς πλείους, ἀνελεῖν κελεύσας ὡς αἰτιώμενον. Ὁ in Apolo-
μὲν στρατηλάτης ἐξαίφνης ἐπέστη μετὰ στρατιωτῶν πλείον ἢ πεντακί- gia de fuga
χιλίων, ἐχόντων ὅπλα, καὶ ξίφη γυμνά, καὶ τόξα, καὶ βέλη, καὶ sua.
ρόπαλα, καὶ τὸ μὲν ἱερὸν αὐτὸς περικύκλωσε, σήσας τὰς στρατιώ-
τας συνέγχευε, ὡς μὴ διώκοντες ἐξελθόντας ἐκ τῷ ναὶ παρελθῆναι
αὐτῶς.

Ὅσῳ ὅς μειζότερος ἐστὶν ὁ κίνδυνος, πρὸ τῷ ἰαχυρῶ πρῶ βρα-
χίονι ὁ θεὸς τὰς πιστεύοντας ῥύεταί, ὁ, π καὶ ἐν Ἀθανασίῳ καταφαί-
νεταί· ἔτι γὰρ τῷ στρατιωτῶν μὲν, περὶ τῶν τῶν ἱερὸν, τῷ ὅς πε-
ριερχομένων τὸν ναὸν, διήλθε, τῷ Κυρίᾳ ὁδηγῆντ καὶ αὐτὸν
φυλάττοντ.

Τέτῳ ὅς τὰς μισαφόνους ἐκείνων χεῖρας Διαφυγόντ, καθ'
ἐκείνῳ μίση αὐτῶν ἡγήσεν, ὡς καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῷ Σεβαστῷ ἐστὶ
κοφαντημῶν, πολυετὴ ὑπερορίαν ὑπέχειν ἡναγκαζέτο, καὶ
ἐν ταύτῃ φυγῇ ὑπέμεινε, μέχρι τῷ Κωνσταντῷ πελευτῶντ.

Τελευτῶν ἡ Κωνσταντία, σκῆπτρον τ' Ἰππικῆς δυναστείας
ὑπέλαβεν ὁ Ἰβλιανός, καὶ τὸ δυσσεβὲς τ' ψυχῆς σὺν Ἰπιδήλον
ἔχεν, εἰς εὐνοίαν ἡ ἅπαντας ἐφελκόμενον, καὶ τὰς ὑπὸ Κωνσταν-
τίας τ' Ἐκκλησιῶν ἐξελαφύντας Ἐποσκέπτες καὶ τὰς ἐρχομένους τ' οἰ-
κωμένης οἰκῶντας, εἰς τὰς οἰκείας ἐπανελθεῖν Ἐκκλησίας παρσέ-
παζε.

Τὰς ἐν νόμῳ πεφέντων, ἐπαινέσιν ἐν τ' ἀποδημίας ὁ Ἀθλη-
τής· ἀλλὰ τὰς ἐπαινέσιν ὁ Διάβολος πὺν σιωποῦσά τιν βασιλέα,
καὶ πῶς κακίαν ὁμολογῶν, χρένῳ μόνῳ λαιπόμενον, ὅς περὶ τὸν Χρι-
στιανῶν βασιλέων, κατὰ Χριστὸν μανείας, καὶ, ὅν ἄδινε πολὺ παρ-
περὸν ἐν ἑαυτῷ βασιλίσκον τ' ἀσεβείας, ἀναρρήξας αἰθρόως,
καὶ τὸν λαὸν, διωγμὸν τ' πῶς τε γυρομένων ἀπανθροπότητον ἐξε-
νόησε.

Μέρον ἡ χειμῶνα ὁ ἄγος ἡμῶν Πατὴρ αὐτῶν ἀνείχετο. Ἀν-
τοκράτωρ γὰρ μεγάλας ἐπεμψε στρατὰς πρὸς τὸ ζητεῖν πὺν Ἀθα-
νάσιον, ἀλλ' (ὡς θαυμασιῶς ὁ ἄγιος Πατὴρ καρτερίαν καὶ εὐθε-
νείαν) ποσά τε δέηται, αὐτὸν τῶν τὸν χειμῶνα, ταῦτα πὰς βρον-
τήματι, καὶ τῆς κεραινῆς περὶ φοβεῖσθαι, ὡς μᾶλλον νεφύδελον
Socrat. l. 3. ἐκάλεσεν· (ἔγω γὰρ πῶς γνωρίμοις εἶπεν· ὑποσχεσάμενον μικρὸν,
c. 12. ὡς φίλοι· νεφύδελόν ἐστι, καὶ εὐθὺς παρέρχεται)· μηδὲ καὶ ἐλ-
πίδες αὐτὸν διεψεύσαντο. Ταῦτα ἡ λέξας, ἐπεὶ δὲ ἐπὶ πόρρωθεν εἶ-
ναι ἐπύθετο τὰς διώκοντας, εὐθὺς, ὡς εἶχε, πολλοῖς διεφυγε τὰς
διώκοντας σὺν γνάμῃ χρησάμενον. Τοῖς γὰρ διάκασιν ἐξυποσπεί-
ψαντας ἀπαντῶν σιωπῶντα, καὶ τὰς ἡ τὰς ἐν τῇ ἐνίκα· ἐπεὶ
ἡ ἐγγὺς τ' διώκόντων οἱ πρὸ μικρῶν φεύγοντες ἦσαν, εἰδὲν οἱ ζη-
τῶντες ἡρώτων τὰς περὶ Ἀθανάσιον, ἡ πρὸ Ἀθανάσιον πεφάντα; οἱ
ἡ, ἐγγὺς αὐτῶν πρὸς εἶναι ἐμμένον· καὶ, εἰ ἡπαυέσειεν, σὺν εἰς
μακρὰν αὐτὸν καταλήψασθαι ἔλεγον. καὶ ἔγω Διοφυγῶν ὁ Ἀθα-
νάσιος, πῶς Ἀλεξάνδρειαν λαθραίως κατέλαβε, ὡς οὐδὲ αὐτὸν
φυλάσσοντες, καὶ τὸ λαιπόμενον τ' Ἰβλιανὸς βιοτῆς αὐτοῦ διέ-
λαθεν.

Μετὰ ἧ τλήν ἔ'Ιχλιαν ἔσφαγλῶ ἐμονάρχησεν ὁ Ἰῶβιανός, μέ- *Idem l. 3.*
 γας τ' εὐσεβείας ἐραστῆς, ὃς νόμον ἔγραψε, καὶ τὰς Ἐποσκοπίδας *c. 20.*
 ἐπανελθεῖν ἐν τ' ἐξορίας ἐκέλευσε, καὶ ἐπέσειλε πρὸς τὴν τ' δο-
 γμάτων Χριστιανῶν πρῶμαχον, Ἀθανάσιον, γράψασθαι ᾠδακα-
 λῶν ἀκριβῆ περὶ τ' θείων διδασχῶν, ἀλλ' ὀλιγοχρονίαν ἔχων τλήν δὲ-
 χλῶ, ἐν Δαδασάνῃ (κώμῃ Βιθυνῶν καὶ Γαλατῶν ἐν μεθορίῳ κει-
 μῆν) τὸ ἔ'βίς τέλῳ ἐδέξατο.

Ἐχάτῳ ἧ μάχῳ ὁ ἄγιῳ ἡμῶν Πατὴρ καὶ στραπώτης ἔ' *Sozom. l. 6.*
 Χρῆς ἰχυρώτατ' ἐμάχετο, ὑπὸ ἔ' Οὐαλεντινιανῆ καὶ Οὐά- *c. 13.*
 λεντῳ, ἀντικρατρευσόντων. Τῶνδε γὰρ ἔπαρχοι μανικὸν ἔσση ἐμί-
 σησαν πὴν Ἀθανάσιον. Διὰ τῆτο Ἀθανάσιῳ ἄλορον αὐτῶν ὀρμῶν
 ὑφορώμῳ καὶ δεδοικῶς, ἔφυγε, καὶ τέσσαρας μῆνας, ἐν μνη-
 μείῳ πατρῷῳ ἀπεκρύφθη. Ἀλλὰ ἔρχατ' τ' δυσυχημάτων ὄρῳ,
 πρὸ ἔ' Θεὸς κατασείσῃς, ἤγγισε. Διὰ τῆτο ὁ λαὸς διὰ τλήν ἀ-
 πεσσίαν αὐτῶν, πόθῳ πρὸς αὐτὸν, ἐστασίασεν, ὃ, π μαθῶν ὁ Βασι-
 λεὺς ἐσυγκάτῃ τλήν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ διὰ γραμμάτων ἐσήμανεν,
 αἰδεῶς κρατῖν τ' Ἐκκλησιῶν Ἀθανάσιον, καὶ τῆτ' ὑπὸ τὸ αἶπιον, τῆ
 μὴ παραχθῆναι τλήν Ἀλεξάνδρέων Ἐκκλησίαν, μέχρι τ' ἔ' Ἀθανα-
 σίς ἐξέδω.

Ἰδὲ ἰχυρώτατον τῆ Χρῆς στραπώτῳ. Ἰδὲ τὴν πίσιν, ὑπὸ τῷ
 δὲχιστραπῆγῳ ἑαυτῆς ἐ μόνον ἀνεδέξατο, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὀπισώ-
 σατο. Ἰδὲ τὴν Φιλότῃα εἰς ὁδὸν ἑαυτῆς τὸν Χρῆσιν. Ἰδὲ τὴν
 ὑπομονῶν, ἥτις ἐν πυκνοπάτων τ' συμφορῶν νεφελῶν, ἡλὶς δίκλῳ,
 διέλαμψεν. Ἰδὲ τέλῳ τὴν Διὰφορον αὐτῶν εἰς πάντας Φιλανθρῶ-
 πῳ.

Ταῦτα ἧ καὶ ἄλλα πολλὰ εἰδὼς καὶ ἐκὼν ᾠδαλείπω· μεί-
 ζονα γάρ ἐστιν, ἢ ὡς ὑπὸ ἀνθρώπῳ πινὸς ἐπαμνησθῆναι. Ἐμοὶ ἧ
 ἐν βραχέῃ περὶ τ' αὐτῶν ἐξέδω καὶ τέλῃς λεκτέον, ἵνα πάντες
 Διαγνωσῶσι, ζῶν ἐν ἐπαίνῳ διηγημῶν, αἰνετῇ ἐξέδω πι-
 μῶνται.

Τοσούτης γὰρ Φυραῖς Ἀθανάσιῳ πρὸς θλιβόμῳ, ὀλίγον
 μῶναι χρόνον, ἐξ ἔ' εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐπανῆλθεν, εὐθυμῳ ἔζησε,
 καὶ

καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ διαπαντὸς ἔρχε, τὴν Ἐκκλησίαν μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνασκευάζειν· ἀλλ' ὡς ἐλπίδες ἀνθρώπων μάταιαι! ὡς βελαὶ κεναὶ! ὅτι τὴν γὰρ πᾶσαν παρὸν ποιῶντα καὶ τὴν ἡλικίαν περὶ σὺντρον ὄντα, νόσθ' μερσίλη καὶ χαλεπὴ κατελάμβανε, μηδὲ ἄλλο τ' νόσθ, ἢ τ' ζωῆς τέλθ' ἦν, καὶ νικηφόρθ' μετὰ τὰς πολλὰς ἀγῶνας καὶ τὰς ἰσχυρὰς σεφάνες, λύσιν τ' πόνων εἰληφε, καὶ εἰς τ' πόνων ἐλευθέρην βιοτὴν μετέσται, καὶ ἀπειροπλάσιος ἔχων ὑπὲρ τ' ἀγῶνων ἀμειβὰς, ὁπιδὸς καὶ σῴεθ' τ' μακαίων γέγονε, ποσαράκοντα καὶ ἐξ ἑτῆ σὺν τοῖς πολλοῖς κινδύοις τὴν ὀπισκοπιὴν διανύσας.

Ὡς μακάριοι πόντοι· ὡς μακάριοι κινδυνεύματα· ὡς μακάριοι διώξεις· ὡς μακαρία μάχη· ὡς μακαριώπιθ' πλευταῖον θάνατθ', ὅς ποσὺν τὴν δόξαν ἔνεγκας· φυγὴν κατέγνωσας, μακάριε; νυνὶ ἐν τῇ θ' Θεῷ αὐτῇ πεποιθὼς καπικῆς· ἐν αἰχμῇ μεγίστῃ ἐξήσας ὅτι τῆς γῆς; νυνὶ τὰς μεγίστας δποκαρπῇ πμάς· τὸ πρὸς σῶπόν σε ἀπεμόρφην αἰ πρὶ τ' Ἐκκλησίας φροντίδες; νυνὶ ἀθανασίας αὐγῇ καταλαμπεις, καὶ καταλάμψεις εἰς τὰς αἰῶνας· διηγωνίσσῃ ἰσχυρῶς πρὸς τὰς πολεμίας; νυνὶ ἢ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον θριαμβεύεις.

Οἱ Ῥωμαῖοι τὰς νικηφόρας ἀνεωγμῆς πύλαις ἐξεδέχοντο μεγάλην πομπήν, μεγάλην τε κατασκευὴν πῖσας τὰς ὁδὰς βοτάναις καὶ ἀνθεσι κατεστέραν, τὰς τοίχας περὶσφάμασι καὶ αὐλαῖς παρῖεβαλον, συμμάχων ἢ τὴν πομπὴν ὀρχοχλαθέντων, εἰς Καπιτώλιον αὐτὰς ἐξήγον. Τὶ ἢ δόξας ἔχθ' τ' Ῥωμαίων πομπή ὑπὲρ τ' θ' ἐπερανίς θριαμβὸς δόξης; πὶ Ῥώμη, ὑπὲρ τ' ἐρανίας βασιλείας; πὶ πολίται; πὶ βελευταί; πὶ ἐπατερίδα ὑπὲρ τῆς τῶν Ἀγίων συνόδου; πὶ πέλθ', τὰ ἱμάτια τῶν Ῥωμαίων λευκά ὑπὲρ τὰ ἱμάτια, ὧς ἄγθ' ὁ Πατήρ ἐνδεδυμῆθ' ἡλὶς δίκλῃ ἐξαγαγίπθ'.

Ἀλλὰ, ὅτι τὰ τέκνα τ' θανόντων γονέων ποιῶσι, πρῶτον μὲν ἐναγίζοντα αὐτοῖς, εἶτα ἢ εἰς τὰ λειπόμενα αὐτῶν χρήματα βαρυντάτω πένθ' ἀποβλέποντα· αὐτὸ καὶ ἡμεῖς ὁρῶντες, ἐπειδὴ τῷ ἀγίῳ Πατρὶ

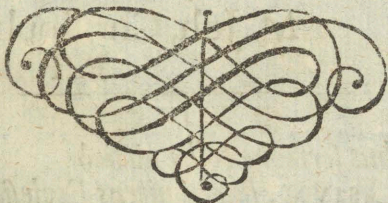
Πατρὶ μνημεῖόν τι ἡγείραμαι, πρὸ αὐτῶ συγγράμματά, ὡς περὶ αὐτῶν
χερήματα πολυτίμητα, θεωρήσωμαι.

Τέσσαρες ἵ τῶνδε, ὡς περὶ τέσσαρες χρυσὸν καὶ ἀργύρεον γέμον-
τα χρυσοφύλακτα, ἡμῖν κατέλειψε. Τροσάγε Θεός! πηλίκον ἐν αὐ-
τοῖς θαυμάσια, καὶ ἐνδοξα, πόσις ῥήματα, πόσις λίθους τιμίους ἀν-
ταυράζουσι, καὶ πόσις γνώμης, πόσις ἀνέστη καὶ ἀστέριον σελα-
γίζονται.

Εὐκτεον μὲν ἦ, ὅπως ὁ Θεοπαυρὸς ἐκείνῳ ὑπὸ τῶν ἀπίστων καὶ
μιαρῶν βιβλιαγιάδων μὴ σευλημῶν, καὶ νόθῳ χαλκῷ κεκρα-
μῶν ἦ! ὥστε ἵ ἐν εὐφορωτάτοις ἀγροῖς πολὺ ζιζανίων μετὰ βελ-
τίστων καρπῶν ἐκφύετα. ἔγω βελτίστῳ τῷ Συγγραφεῖ πολλὰ ξέ-
ναι βίβλοι πεπλήθηνται· αἵτινες ἵ ἐκείνῳ ὥσι, πῶς παιδευτοτέροις μὲν
διακρίνεσθαι καταλείπω, καὶ μᾶλλον πῶς θείας ἔθεις Συγγρα-
φείως βίβλος ἀγία ἀπροσηγορία σέβεται, ἢ βαπτίζοντί με λόγῳ
αὐτοῖς πὶ ἀφαιρεῖν ὀρέγομαι.

Ἦδη μὲν ἵνα μὴ εἰς ὑμᾶς, Κύριοι καὶ Ἀκροαταί, ἀδίκῳ τῷ
μήκῳ Διαμαρτάνῃ ὁ λόγος μὲν, καθήμι καὶ συμπλέκω τὰ ἱεῖα,
καὶ διὰ τὴν Διαλειπομένην τῆς εὐνοίας ὑμῶν αὐραίν, ἀλλὰ διὰ τὴν
τῶν διωγμένων μετ' ἐκλειψῆς ἀναπαύομενα· ὑμῖν περὶ ὑπὲρ τῆς σε-
μνῆς καὶ εὐμενείας παρεσίαις, ὅτι μελῆς περὶ καὶ ὑπομνητικῆς περ-
σοχῆς ἀθανάτους διποδιδὸς χάριτας, λέγειν λήγω, καὶ εἰς

τὸν πολυπόνητον λιγυρὰ περισσ-
μίζομαι.

⌘ I. ⌘

Πολλὰ καὶ ἔυσεβείας πάχυσ'. Ἀθανάσιός ἐστι
 Μάρτυς, ἱπὲρ Χρυσῆς χέτλια πολλὰ παθών.
 Ὡς δῆλον πᾶσιν πλέθ' ἐκ σοῦ Λόγιου,
 Ὅν νυὶ ἡελίς ἐς γλυκὺ φέγγ' αὔγει.
 Ἐνθα Σὺ δεινύεις ἀγίς τδ' ἄνδρὸς ἀγώνας.
 Ἵβρεις παμπόλλας, λευγαλέας τε Φυγαίς.
 Ἀνῶ σοῖο πόνον, γινῶσιν δ' Ἑλλενίδ' αὐδῆς,
 Καὶ δέομι, ὅφρ' αὖξῃ Σὲ καλὰ δῶρα θεός.

Ita Præstantissimo DN. ORATORI,
 Amico suo, ex animo adgratulari
 voluit

G. M. König.

⌘ II. ⌘

Quam nuper admodum probasti industriam
 Nobis, loquendi Græca magnam industriam;
 Quis non eam collaudet heic industriam?
 Tantam Patronis haut celebret industriam?

*Laudibus & Commendationi
 Pereximii DN. ORATORIS,
 deproperatos hosce jambos
 debuit*

M. Joh. Christoph. Sturmius,
 P. P.

⌘ III. ⌘

Uim laudibus sermone tollis Atticō
 ATHANASIVM, lumen nitens Ecclesie;
 Platonis ac Demosthenis Manes sibi

gra-

✽:) 19. (:✽

*gratantur, & mirantur hac nostra in Schola
Cyrrham novam novamq; Athenas surgere!*

En paucis hisce veribus,
prolixo tamen affectu,

Eximie atq; eleganter Docte DN. ESCHENBACH,
Amice & Affinis per mihi chare,

Καλῶς καὶ Ὁρθῶς
tibi acclamo

Magnus Daniel Omeis, Prof. P.

☉ IV. ☉

Προσφώνησις πρὸς ἡν,
πὴν Ῥήτορα.

Ἐπλογίεις, ἡεὺ, θείαν μεγάλῃσιν στρατείαν
Ἀθλοφόροιο. Καλῶς! πόσοι ἀξιεπαίνετοι ἄνδρες
γίνονται. Σὺ ἢ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεις σῆσιν.
Ἀθλητῆς ἀνδρεῖ ἐὼν, πολέμιζε κραταῶς
Ἐν Μυσῶν πεδίῳ. Ἄγε δὴ πείραζε παλαιστραν,
εὖ π' οὐκ, Φέρε τῆς σοφίας δρετῆς π' βραβεῖον.
Σοὶ τὸ κλέος μείζον, καὶ ἐμοὶ μὲν χάριμα μέγιστον.

Οὕτως ὁ πατήρ σου,

M. Christianus Eschenbach/
Pastor Wehrdanus.

☉ V. ☉

Τῷ ἡν Μάσσης Ἑλικωνιάδεω ἀνέθηκας,
Ἐιρηκᾶς περ ἔπη Ἑλλάδι ἐξ ἱερῆς.
Ναῦ Σὺ λαβὼν λιγυρὲς, μισθὸν χαρίεσταιν, ἄνεις
Ἐν π' βραχεῖ λίσσῃ κάλλιμα δῶρα ΘΕΟΥ.

*Haec Prae-Eximio Literatissimog; DN. ORATORI;
egregios in Literis Graecis profectus gratulaturus
ἐπ' ἀρχαῖς κληδόσιν scripsit*

M. Georgius Albertus Hagendorn/
Alumn. Noric. & Oecon. Inspector.
VI, Im-

✠ VI. ✠

Impetus est pulcer, quo tendis ad ardua montis
Parnassi, tandem sic præmia magna ferentur!

*Mori & Amoris ergo paucula hæc Oratori Eximio,
Amico ac Commensali suavisimo simul quoque
appondere voluit*

M. M. Becker.

✠ VII. ✠

Ηνίδε, Πιερίδων κῦδ' κλυτὰ καρπὸν, Ἐπῆρε,
Φοῖβ' σελπίζῃ Τέννομα σείο γλυκύ.
Ἰδμοσιῶης γὰρ ἔχεις καρπὸν, Μῆρσι ποθεινόν.
Ναλεμέες ἐνθ' ἀνδρῆς ἀνδράσ' ἐν ἀθανάτοις.

Hæc Tibi, Suadæ Decus atq; Medulla, honoratissime
Dn. Cognate, Contubernalis & Amice æstuma-
tissime, applaudens addo

Joh. Vlricus Haffnerus,
Philos. Stud.

✠ IIX. ✠

Τίπτε γάνωται Ἀδελφαί Ὀλυμπιάδες μάλα ἤδη;
Ὅτι Σὲ εἰσράξω ἀνξέμεν' εὐχ' ἐόν.
Δάφνιν αἰψά Τῇν πολύφημον δώσῃ Ἀπίλλων.
Τῶς μύσης σοφίης, Πατρὶδι Φέγγ' ἔση.

Sic Egregio Dn. ORATORI, Fautori & Amico;
fratri instar charissimo, ac intimo, gratula-
bundus acclamat

Guilielmus Frizius,
Philos. Stud.

F I X I S.